

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Vår ref.: 04/2218-8 16820/06

Deres ref.:

Arknr.: 010 &00

Dato: 21.08.2006

FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN- HØRINGSSVAR

Det vises til høringsnotat vedrørende endringer i valgloven. På bakgrunn av erfaringer ved tidligere valg har departementet forslått endringer i valgloven. Ski kommune er i det alt vesentlige enig i departementets vurderinger og konklusjoner, men vil likevel knytte noen kommentarer til lovforslagene.

Tiltak for å redusere antall forhåndstemmegivninger som blir forkastet fordi stemmegivningene kommer for sent frem for å kunne godkjennes.

Ved ny valglov ble fristen for når stemmegivningene måtte være kommet frem til valgstyre endret, dvs. fra innen utgang av første tirsdag etter valgdagen til valgdagen kl. 20. Vi opplevde også i Ski kommune ved siste valg at det innkom stemmegivninger etter denne frist, og som ble forkastet av valgstyret. Vi antar at dette skyldes at velgeren har avlevert sin stemme for sent i forhold til normal postgang, samtidig som det ikke kan utelukkes at postgangen kan ha gått tregere enn normalt.

Ski kommune tror at departementets tiltak vil være relevante. Det vil si redusere perioden for avgivelse av forhåndstemme med en dag, flytte fristen for å være fremkommet valgstyret med en dag samt angi forsendelsesrutiner i forskrift.

Tiltak for å redusere antall stemmegivninger som blir forkastet fordi velger ikke står i manntallet i kommunen hvor stemmen blir avgitt på valgdagen

Det har ved de siste valg gjort svært mye fra både departement og kommuner for å informere om hva som avgjør hvor man skal avlevere sin stemme. Vår erfaring er at det er svært sjelden vi opplever at noen avleverer stemme i feil kommune. En kombinasjon av gode informasjonstiltak sentralt fra, bruk av lokal-tv og avis samt valgkort må tilskrives æren for dette. I tillegg kommer det moment av vi er en kommune av moderat størrelse (27.000)og når derfor lettere ut til "alt folk". Etersom vi har en stor tilflytting hit får vi mange henvendelse vedrørende manntall. Mange av dem som har stemmerett i annen kommune grunnet skjæringsdato, velger da å forhåndstemme.

I likhet med departementet tror vi det i det store og det hele er gjort tilstrekkelig mht. informasjon og at man må være oppmerksom på at informasjonstiltak også har sitt metningspunkt.

STAB

Postadresse:
Postboks 3010,
1402 SKI

Kontoradresse:
Rådhuset
Idrettsveien 8
SKI

Giro:
1602 44 88105
Org.nr:
960 507 878

Telefon:
64 87 87 00

Telefaks:
64 87 87 90

Endring av skjæringsdato?

I den gamle valgloven var skjæringsdatoen 31.mars. i den nye loven er dette endret til 31.mai. Som et tiltak for å få flest mulig til å stemme på rett sted foreslås fristen flyttet ytterligere en måned frem i tid. Ski kommune ser helt klart fordelene ved dette, men er noe skeptisk i forhold til at man får en svært kort tid på å produsere valgkortene. Selv om man tidligere har fått bekreftet at dette vil være uproblematisk, vil vi anbefale departementet å gjøre en henvendelse om dette til de firmaene som administrerer produksjon av kortene eks. Ergo Ephorma.

Plikt til å sende ut valgkort ?

Før den nye valgloven ble innført hadde man en ordning (gamle lovs § 9a) med utstedelse av valgkort fra sentralt hold (departementet) til bruk ved forhåndstømmegivningen. Etter den nye loven er valgkort fortsatt obligatorisk dog slik at kommunene selv kan velge om de vil produsere og sende ut til alle stemmeberettigede eller bare skrive ut når velger forhåndstemmer.

Ski kommune har valgt å sende ut valgkort til alle i kommunen som har stemmerett ved vedkommende valg. Hovedhensynet har for vårt vedkommende vært å gi velgerne informasjon om valget, forhåndstømmeperioden – sted og åpningstider, tidspunkt for valgting -åpningstider samt valglokale. I tillegg er valgkort nyttig for stemmemottaker da det har sidehenvisning til manntallet.

Utsending av valgkort har en kostnadsside som tidligere ble dekket av departementet. For en kommune av vår størrelse blir totalkostnaden ved dette fort kr. 130-150.000. For vårt vedkommende har det likevel aldri vært tvil om hvorvidt vi skal sende ut valgkort – fordelene er så store. Vi er også rimelig sikre på at velgerne også ønsker disse kortene ettersom vi får mange telefoner vedrørende når de kommer samt at de etterlyses dersom de ikke kan se å ha mottatt slikt. Erfaringsvis er valgkort en tidsbesparende faktor ved mottak av forhåndstemmer – det tar tid å hente opp kort fra valgsystemet samt skrive slike ut. Videre melder stemmestyrene om at de er svært fornøyde når valgkort medbringes til valgtinget da det gjør oppslag i manntallet enklere og raskere.

Ski kommune er litt i tvil om en bør pålegge alle kommuner dette, men er ikke i tvil når det gjelder fordelene.

Bør det stilles krav til manuell foreløpig opptelling ?

På dette spørsmål deler Ski kommune fullt ut departementets syn, men gjør oppmerksom på at vi kun teller manuelt og således ikke "taper" noe på forslaget.

Bør foreløpig opptelling kunne starte søndag før valgdagen?

For å forhindre for sent opptellingsresultat grunnet krav til manuell foreløpig telling, foreslås det at telling kan foretas allerede søndagen. Det formodes at dette kun gjelder innkomne forhåndstemmer.

For Ski kommunes vedkommende er nåværende system ikke til hinder for å ha foreløpig resultat klart i tide, men vi har forståelse for at endringer i rutinene kan medføre forsinkelser for andre større kommune.

Dersom obligatorisk manuell foreløpig telling kan medføre at noen kommuner ikke vil kunne klare dette innen fristen, bør det legges til rette for at man kan starte tellingen tidligere.

Vi er enige i at en forsterker risikoen for lekkasjer ved å ha et foreløpig resultat allerede søndag, men må man kunne stole på at de kommuner som velger å starte telling på søndag, legger opp til rutiner for forhindre dette. Kanskje man bør unngå at folkevalgte har befattning med dette.

Krav til legitimasjon.

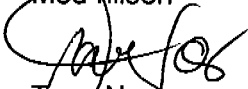
Ski kommune hadde besøk fra valgobservatører ved siste stortingsvalg. Også her ble det påpekt forundring over at man ikke krevde legitimasjon fra alle velgerne.

Vi er enige i at det bør lovfestes at det skal kreves legitimasjon fra ukjent velger slik som foreslått i pkt. 5. Et slikt krav vil styrke valgets legitimitet og samtidig gjøre det enklere for stemmemottaker og be om legitimasjon. Vi ser positivt på at det gis adgang til å få ukjent identitet bekreftet fra myndig person som legitimerer seg.

Publisering av partimålinger de siste dagene før valget.

Ski kommune kan vanskelig se for seg et forbud mot å publisere målinger foretatt i tiden før valgdagen. I tillegg til at vi har pressefrihet her til lands, kan målinger virke mobiliserende og øke valgdeltakelsen.

Med hilsen

Tove Næs
rådgiver

Saksbehandler: Tove Næs, tlf. 64 87 85 02